

UCHWAŁA NR XXIII/188/16
RADY MIEJSKIEJ WE WŁOSZCZOWIE
z dnia 22 grudnia 2016 r.

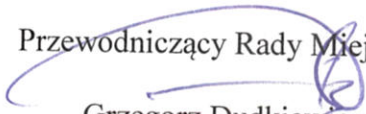
**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych na 2017 rok**

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt 15 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016r. poz. 446 z późn. zm.) oraz art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017r. stanowiący część strategii i polityki społecznej, w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Włoszczowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej
Grzegorz Dudkiewicz

UZASADNIENIE

Do zadań własnych gminy zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r., poz. 487 z późn. zm.) należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. W szczególności zadania te obejmują:

- 1) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) Wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Zadania te w myśl art. 4¹ ust. 2 przedmiotowej ustawy realizowane są w oparciu o gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych uchwalany, corocznie przez Radę Miejską we Włoszczowie.

Podstawę finansowania realizacji zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 r. zgodnie z art. 18² ustawy stanowią dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

W związku z powyższym budżet programu opracowano z uwzględnieniem środków finansowych pochodzących z tych opłat.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017r.

Włoszczowa, grudzień 2016r.

Wstęp

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 r. zwany dalej Programem, stanowi realizację zadań gminy określonych w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Stanowi on kontynuację działań prowadzonych w latach poprzednich, określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z nadużywania alkoholu. Program stanowi część w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Włoszczowa na lata 2010-2017.

Przygotowany został z uwzględnieniem rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dotyczących realizowania i finansowania gminnych programów, zadań ujętych w Narodowym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Głównym celem Programu jest kształtowanie oraz utrwalanie pozytywnych postaw i wartości, w szczególności wśród dzieci i młodzieży. Program, podobnie jak w latach ubiegłych, uwzględnia działania zmierzające do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania przy efektywnym wykorzystaniu istniejących zasobów.

Większość zadań określonych w Programie ma charakter długofalowy.

Realizacja Programu opiera się na współpracy szeregu podmiotów, instytucji, organizacji pozarządowych, której celem jest zbudowanie zintegrowanego systemu rozwiązywania problemów alkoholowych.

Działania, które będą realizowane w ramach Programu wynikają między innymi z diagnozy problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych dla Gminy Włoszczowa przeprowadzonej na przełomie roku 2015/2016.

Rozdział 1

Zidentyfikowane problemy społeczne

Gmina Włoszczowa usytuowana jest w województwie świętokrzyskim w powiecie włoszczowskim, zajmuje powierzchnię 255 km², zamieszkuje ją około 20 008 mieszkańców (dane: GUS, 2014).

Rynek alkoholowy

Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku:

- do spożycia poza miejscem sprzedaży (wg zawartości alkoholu):
 - do 4,5% - 49
 - od 4,5% do 18% - 43
 - powyżej 18% - 46
- do spożycia w miejscu sprzedaży (wg zawartości alkoholu):
 - do 4,5% - 20
 - od 4,5% do 18% - 8
 - powyżej 18% - 10

Skala problemów społecznych

Statystyki związane z poszczególnymi problemami społecznymi (dane za 2014 rok):

- 24 wnioski o skierowanie na leczenie odwykowe złożone do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (23 wnioski w 2013 roku)
- w związku z procedurą „Niebieskiej Karty” sporządzono 47 wniosków, w tym: 44 wnioski przez policję, 1 wniosek - przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, 1 – przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, 1 wniosek przez Ośrodek Pomocy Społecznej.
- W 2013 roku w związku z procedurą „Niebieskie Karty” sporządzono 67 wniosków, w tym: 61 wniosków sporządzonych zostało przez policję, 1 przez placówkę szkolno-wychowawczą, 5 wniosków sporządzonych zostało przez Ośrodek Pomocy Społecznej.

Rodzaje przestępstw/wykroczeń popełnionych pod wpływem środków odurzających dane za rok 2014 oraz dane porównawcze za rok 2013

- **110** osób prowadziło pojazdy na drodze publicznej w stanie nietrzeźwości (2013 r. – 278 osób),
- **15** osób prowadziło pojazdy na drodze publicznej po użyciu alkoholu (2013 r.- 24 osoby),

- 107 przypadków zakłóceń porządku publicznego (2013 r. - 140 przypadków).

Ogółem popełniono **232** przestępstwa kryminalne (2013 r. - 442 przestępstw).

Tab. 1. Przestępstwa kryminalne w Gminie Włoszczowa

	2013 rok	2014 rok.
Przestępstwa kryminalne ogółem	442	232

Przestępstwa stwierdzone na terenie Gminy Włoszczowa:

Lp.	Rodzaj czynu	Rok 2013	Rok 2014
1.	Podejmowanie czynności zawodowych pod wpływem alkoholu	1	0
2.	Liczba wypadków pod wpływem alkoholu	5	1
3.	Czyny karalne popełnione przez nieletnich - ogólnie	11	8
4.	Przestępstwa popełnione przez nieletnich pod wpływem środków odurzających	2	0
5.	Osoby zatrzymane do wytrzeźwienia ogółem	86	100
6.	Kradzież z włamaniem	54	29
7.	Fizyczne i psychiczne znęcanie się nad rodziną	37	35
8.	Kradzież mienia	64	38
9.	Pobicie	5	4

Przemoc domowa

- W 2014 roku podjęto 173 interwencje. Przemocą dotkniętych zostało 222 osoby, w tym 179 kobiet oraz 17 dzieci do 18 roku życia. 125 sprawców przemocy domowej było pod wpływem alkoholu.
- W 2013 roku miało miejsce 198 interwencji. Przemocą w rodzinie dotkniętych zostało 187 kobiet i 29 dzieci. 150 sprawców przemocy domowej było pod wpływem alkoholu. Zdecydowana większość sprawców to mężczyźni (169 osób).

Tab. 2. Rodzaje przestępstw

Artykuł KK Kwalifikacja prawna	Wszczętych	
	2013	2014
Znęcanie się nad rodziną art. 207§ 1 kk	37	35
Groźba karalna art. 190 § 1 kk	17	21
Uchylanie się od płacenia alimentów art.209 § 1 kk	30	28
Artykuł KK Kwalifikacja prawna	Stwierdzonych	
	2013	2014
Znęcanie się nad rodziną art. 207§ 1 kk	17	21
Groźba karalna art. 190 § 1 kk	4	7
Uchylanie się od płacenia alimentów art. 209 § 1 kk	17	22
Artykuł KK Kwalifikacja prawna	Zakończonych	
	2013	2014
Znęcanie się nad rodziną art. 207§ 1 kk	37	35
Groźba karalna art. 190 § 1 kk	17	21
Uchylanie się od płacenia alimentów art. 209 § 1 kk	30	28

II. Stan zasobów w sferze rozwiązywania problemów społecznych

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i jej działania:

Rok 2013:

- odbyło się 11 posiedzeń,
- przeprowadzono 4 kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
wydano 197 postanowień opiniujących lokalizację punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym 90 dotyczących jednorazowych zezwoleń oraz 107 dotyczących

zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży,

- wpłynęły 52 wnioski o leczenie odwykowe,
- wydano 10 zleceń o przeprowadzenie badania przez biegłych sądowych,
- skierowano 10 wniosków do sądu o orzeczenie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w zakładzie zamkniętym;

Rok 2014:

- odbyło się 10 posiedzeń,
- przeprowadzono 3 kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych, wydano 99 postanowień opiniujących lokalizację punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym 17 dotyczących jednorazowych zezwoleń i 82 dotyczące zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży,
- wpłynęło 47 wniosków o leczenie odwykowe;
- wydano 10 zleceń o przeprowadzenie badania przez biegłych sądowych;
- skierowano 10 wniosków do sądu o orzeczenie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w zakładzie zamkniętym.

2. Ośrodek Pomocy Społecznej we Włoszczowie:

Z pomocy OPS skorzystało:

w 2013 roku 574 rodziny (w tym 48 z powodu alkoholizmu),

w 2014 roku 542 rodziny (w tym 31 z powodu alkoholizmu).

Tab. 3. Główne powody przyznania pomocy społecznej przyznawanej w latach 2013-2014.

Powody przyznania pomocy społecznej (Rodzina może otrzymać pomoc na podstawie jednego bądź kilku powodów wymienionych poniżej)	2013 rok	2014 rok.
Ubóstwo	142	134
Bezrobocie	623	536
Niepełnosprawność	368	311
Długotrwała lub ciężka choroba	317	269
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych	261	266
Alkoholizm	48	31

3. Poradnia leczenia uzależnień,

4. Sąd Rejonowy we Włoszczowie oraz Zespół Służby Kuratorskiej,

5. Placówki oświatowe (szkoły podstawowe, gimnazjalne i ponadgimnazjalne),
6. Poradnia psychologiczno – pedagogiczna.

III. Lokalne zagrożenia społeczne stwierdzone wśród dorosłych mieszkańców gminy

Badania przeprowadzono na grupie 102 osób. 76,5% ankietowanych stanowiły kobiety w tym 47,4 % z nich posiadało wykształcenie wyższe, 43,6 średnie i 9 % zawodowe. Pozostałe 23,5% badanych stanowili mężczyźni w tym: wykształcenie wyższe posiadało 54,2% z nich, 25% średnie, 12,5% zawodowe i 8,3% podstawowe. Średnia wieku respondentów to 40 lat.

1. Podstawowe problemy społeczne w opinii mieszkańców wraz z oceną ich ważności.

Tab. 4. Ocena ważności problemów społecznych w gminie Włoszczowa.

Problemy społeczne	Bardzo poważny	Poważny	Umiarkowany	Znikomy	Nie występuje
Bezrobocie	17,6%	26,5%	52%	1%	2,9%
Zubożenie społeczeństwa	10,8%	28,4%	49%	9,8%	2%
Alkoholizm	10,8%	28,4%	55,9%	8,8%	2,9%
Zanieczyszczenie środowiska	5,9%	18,6%	48%	23,6%	3,9%
Problemy mieszkaniowe	6,9%	26,5%	49%	13,7%	3,9%
Kryzys rodzinny	5,9%	15,7 %	58,8%	15,7%	3,9%
Kryzys norm moralnych	2,9%	12,7%	41,2%	36,3%	6,9%
Narkomania	2,9%	4,9%	43,1%	42,2%	6,9%
Wzrost przestępczości	2,9%	8,8%	50%	33,3%	5%
HIV/AIDS	-	1%	11,8%	39,2%	48%

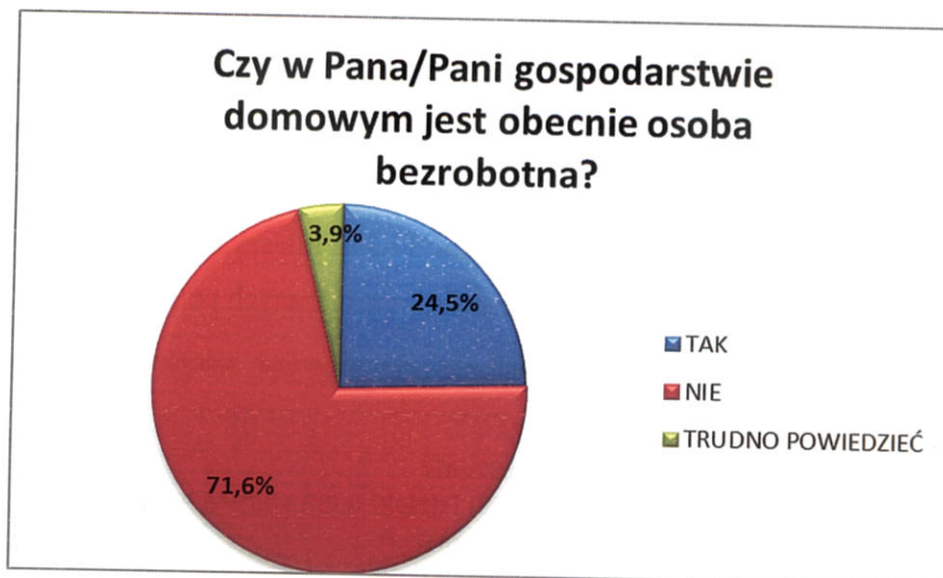
1) Bezrobocie

Najpoważniejszym problemem społecznym w Gminie Włoszczowa jest bezrobocie, uważa tak blisko 17,6% respondentów, zaś 26,5% ankietowanych określa go jako poważny problem społeczny. Na kolejnych miejscach wskazano alkoholizm orazubożenie społeczeństwa. Nieco mniej ważnymi problemami społecznymi w ocenie respondentów zamieszkujących Gminę Włoszczowa są: problemy mieszkaniowe, zanieczyszczenie środowiska, kryzys rodzinny oraz kryzys norm moralnych. Respondenci za najmniej ważny problem występujący w ich gminie uznali problem HIV/AIDS.

Bezrobocie jest zjawiskiem trudnym do zmierzenia. Statystyki najczęściej odnoszą się do skali bezrobocia rejestrowanego (jawnego), ujmując w ten sposób tylko część osób pozostających bez pracy. Bezrobocie przyczynia się do występowania wielu negatywnych zjawisk społecznych w życiu osób stale nieposiadających pracy. Poważnym skutkiem bezrobocia jest ubożenie rodziny, które często prowadzi do narastania konfliktów i napięć między członkami rodziny oraz przyczynia się do powstawania patologii społecznych. Brak perspektyw zatrudnienia, szczególnie w przypadku bezrobotnych długoterminowo, powoduje degradację pozycji społecznej tych osób. Budzi obawy o własny los i możliwości przetrwania całej rodziny, a także odbija się negatywnie na samopoczuciu i stanie zdrowia bezrobotnego. Długotrwałe bezrobocie często prowadzi do ubóstwa i marginalizacji w życiu społecznym.

71,6% badanych deklaruowało, że w ich gospodarstwie domowym nie znajduje się osoba bezrobotna.

Wykres nr 1

Prawie dwie trzecie ankietowanych (62,7%) ocenia szansę znalezienia pracy jako niewielką, a 27,5% badanych sądzi, że jest ona umiarkowana. Niecałe 3% badanych mieszkańców uważa, że szansa na znalezienie pracy przez osobę bezrobotną w Gminie Włoszczowa jest duża lub bardzo duża, co obrazuje poniższy wykres.

Wykres nr 2

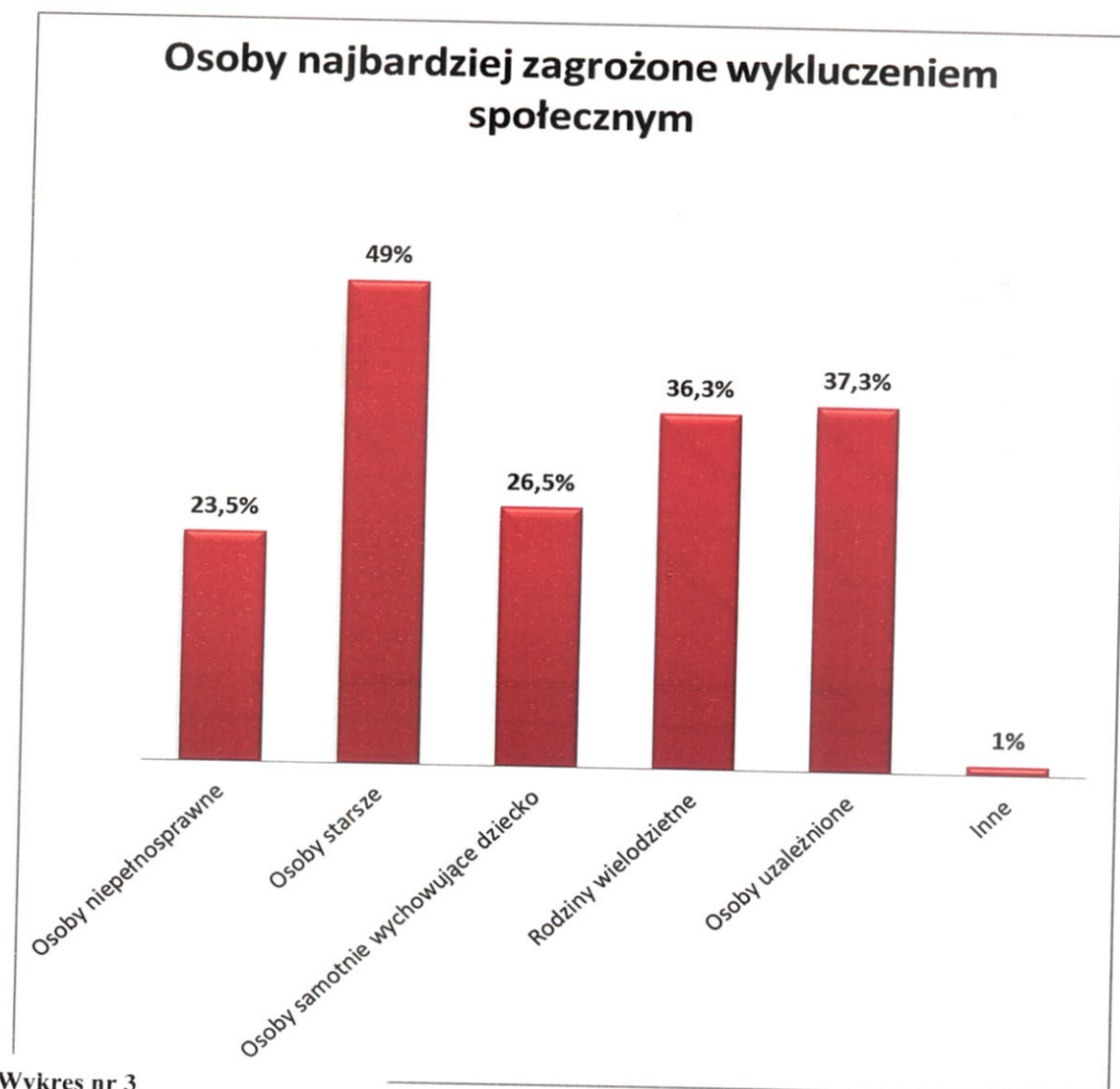
Trudności na rynku pracy przekładają się na zamożność rodzin, a tym samym na sposób zarządzania dochodami. 15,7% respondentów deklaruje, że dochód w ich gospodarstwie domowym zaspakaja wszystkie potrzeby oraz pozwala na oszczędzanie. 44,1% zadeklarowało, że w ich gospodarstwie dochód wystarcza na wszystko, lecz nie pozwala na oszczędzanie. 25,5% respondentów deklaruje, że żyje oszczędnie (kupiwa najtańsze produkty) i dzięki temu wystarcza na wszystko. 14,7% mieszkańców twierdzi, że w ich gospodarstwie domowym nie wystarcza na zaspokojenie bieżących potrzeb.

Tab. 5. Proszę zaznaczyć określenie, które najlepiej charakteryzuje sposób zarządzania dochodem w Pana/Pani gospodarstwie domowym.

Starcza na wszystko i pozwala na oszczędzanie	15,7%
Starcza na wszystko, ale nie pozwala na oszczędzanie	44,1%
Żyjemy oszczędnie (kupując najtańsze produkty) i dzięki temu starcza na wszystko	25,5%
Pieniądzy nie starcza na zaspokajanie bieżących potrzeb	14,7%

Osoby trwale ubogie cechuje poczucie bezradności, bezsilności oraz zepchnięcia na margines. Z powodu podejmowania prac dorywczych i potrzeby oszczędzania, osoby te nie uczestniczą czynnie w życiu społecznym, ani nie korzystają z dóbr kulturowych. W takich rodzinach może istnieć przyzwolenie na łamanie norm społecznych, mogą występować liczne konflikty i napięcia między członkami rodziny, jak również przemoc. Do grup szczególnie zagrożonych ubóstwem można zaliczyć rodziny, których członkowie utrzymują się z niezarobkowych źródeł dochodu, innych niż renta czy emerytura. Utrwalanie się biedy powoduje zmianę stylu życia rodziny oraz przyczynia się do powstania wielu niekorzystnych

zjawisk, jak: zaniedbania w opiece i wychowaniu, alkoholizm, przemoc w rodzinie, przestępczość.

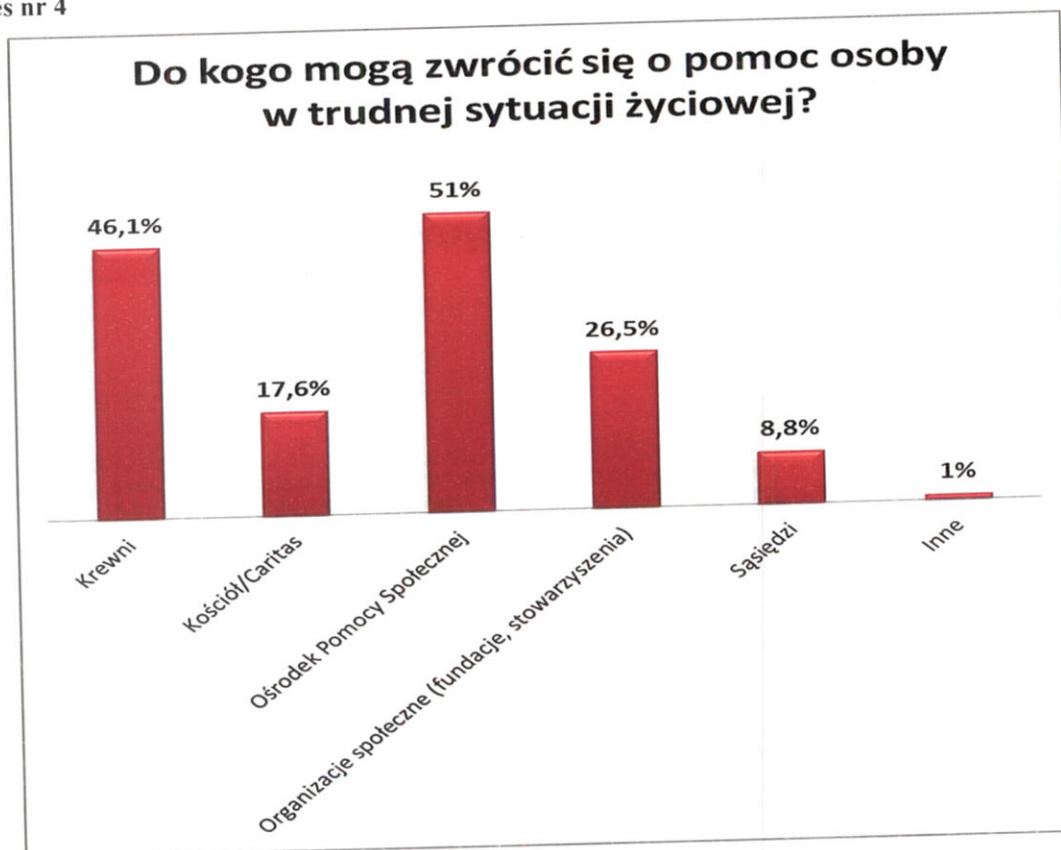

Wykres nr 3

Grupę osób najbardziej zagrożonych wykluczeniem społecznym stanowią osoby starsze (49%), uzależnione (37,3%) oraz rodziny wielodzietne (36,3%). Na kolejnych miejscach znajdują się osoby samotnie wychowujące dziecko (26,5%) oraz osoby niepełnosprawne (23,5%).

Osoby, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej, zdaniem badanych, mogą liczyć na pomoc ośrodka pomocy społecznej (odpowiedź taką wskazało 51% badanych), krewnych (46,1%). 26,5% respondentów jest przekonanych, że pomoc można uzyskać od organizacji społecznych (fundacje, stowarzyszenia), 17,6% badanych wskazuje na Kościół/Caritas, natomiast na sąsiadów- 8,8% respondentów.

Wykres nr 4

Zaledwie 25,5% badanych posiada wiedzę na temat prowadzonych działań, których celem jest wspieranie osób bezrobotnych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym. Wśród najczęściej wymienianych przez respondentów działań podejmowanych przez władze lokalne znalazły się kursy i szkolenia zawodowe dla bezrobotnych mające na celu aktywizację zawodową.

2) Alkoholizm - związane z nim inne problemy społeczne

Alkoholizm jest dla mieszkańców Gminy Włoszczowa dosyć poważnym problemem społecznym. Zjawisko to jest jednak dość powszechne także w całej Polsce.

Ponad połowa Polaków (53%) twierdzi, że pije alkohol, ale tylko od czasu do czasu i mając ku temu dobrą okazję. Można to nazwać umiarkowanym stylem picia. Niewielkie grupy badanych deklarują częste (4%) i dosyć częste (7%) wykorzystywanie różnych okazji do napicia się alkoholu. Co szósty respondent (16%) przyznaje, że unika okazji do tego, żeby pić alkohol, a prawie co piąty (19%) deklaruje abstynencję. Warto zauważyć, że pewien normatywny styl picia nie zmienił się od dziesięciu lat, gdyż w badaniu z 1997 roku respondenci odpowiadali bardzo podobnie.¹

¹ CBOS „Postawy wobec wybranych substancji psychoaktywnych”, 2007r.

a) Dostępność alkoholu.

Zdaniem ankietowanych mieszkańców alkohol jest towarem, jak każdy inny i zasady sprzedaży nie powinny być wyjątkowe. 42,2% respondentów uznało, że nie należy ograniczać handlu alkoholem.

Wykres nr 5

b) Zmiany w obyczajowości spożywania alkoholu w środowisku lokalnym.

48% badanych stwierdziło, że spożycie alkoholu zdecydowanie wzrosło, 43,2% ankietowanych deklarowało, że na przestrzeni ostatnich 10 lat spożycie alkoholu nie zmieniło się, a 8,8% badanych uważa, że zmalało.

Wykres nr 6

c) Wiedza na temat prowadzonych lokalnie działań profilaktycznych.

Tylko 18,6% badanych mieszkańców Gminy Włoszczowa deklaruje, że posiada wiedzę na temat prowadzonych lokalnie działań, których celem jest przeciwdziałanie i zapobieganie uzależnieniom od alkoholu oraz narkotyków. Wśród działań prowadzonych w gminie, respondenci wymieniają profilaktykę prowadzoną w szkole oraz spotkania Grupy Anonimowych Alkoholików oraz działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we Włoszczowie.

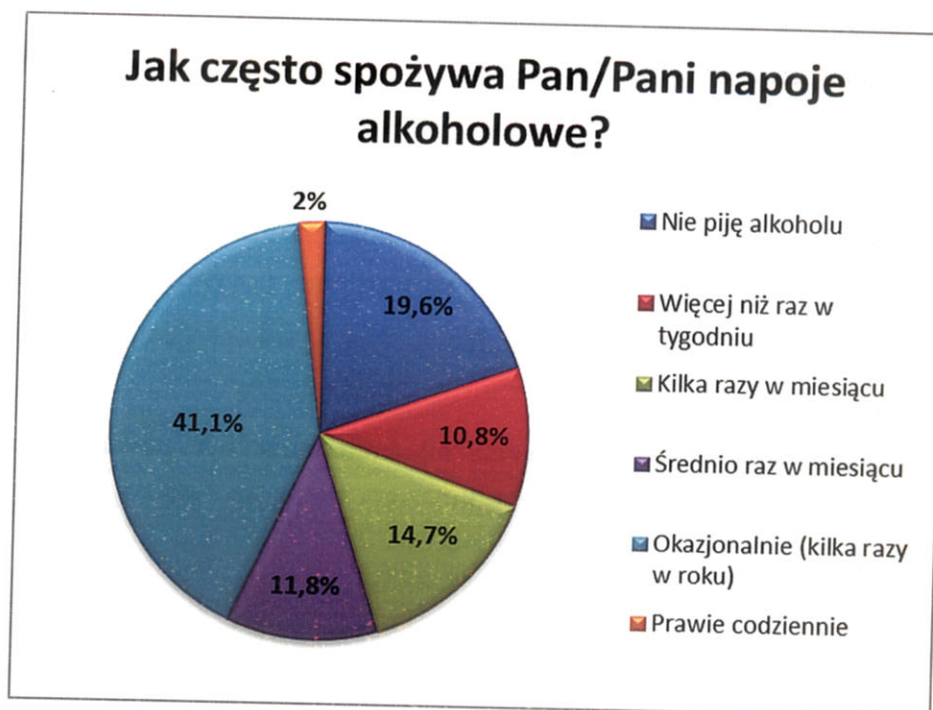
Wykres nr 7

d) Wzory spożywania alkoholu przez mieszkańców Gminy Włoszczowa.

42,3% badanych kobiet oraz 37,5% badanych mężczyzn pije alkohol okazjonalnie (tj. od czasu do czasu), 23,1% badanych kobiet oraz 8,3% badanych mężczyzn nie pije alkoholu w ogóle. Ponadto 12,8% badanych kobiet oraz 20,8% badanych mężczyzn – kilka razy w miesiącu, 16,7% badanych mężczyzn i 9% badanych kobiet spożywa napoje alkoholowe więcej niż raz w tygodniu.

Wykres nr 8

Najczęściej spożywanym napojem alkoholowym przez mieszkańców Gminy Włoszczowa jest piwo. 85,2% badanych deklaruje, że spożyło piwo przynajmniej raz w ciągu ostatnich 12 miesięcy, a 35,9% badanych spożywało je 10 lub więcej razy. Mniejszą popularnością wśród badanych mieszkańców cieszy się wino, a najmniejszą- napoje wysokoprocentowe.

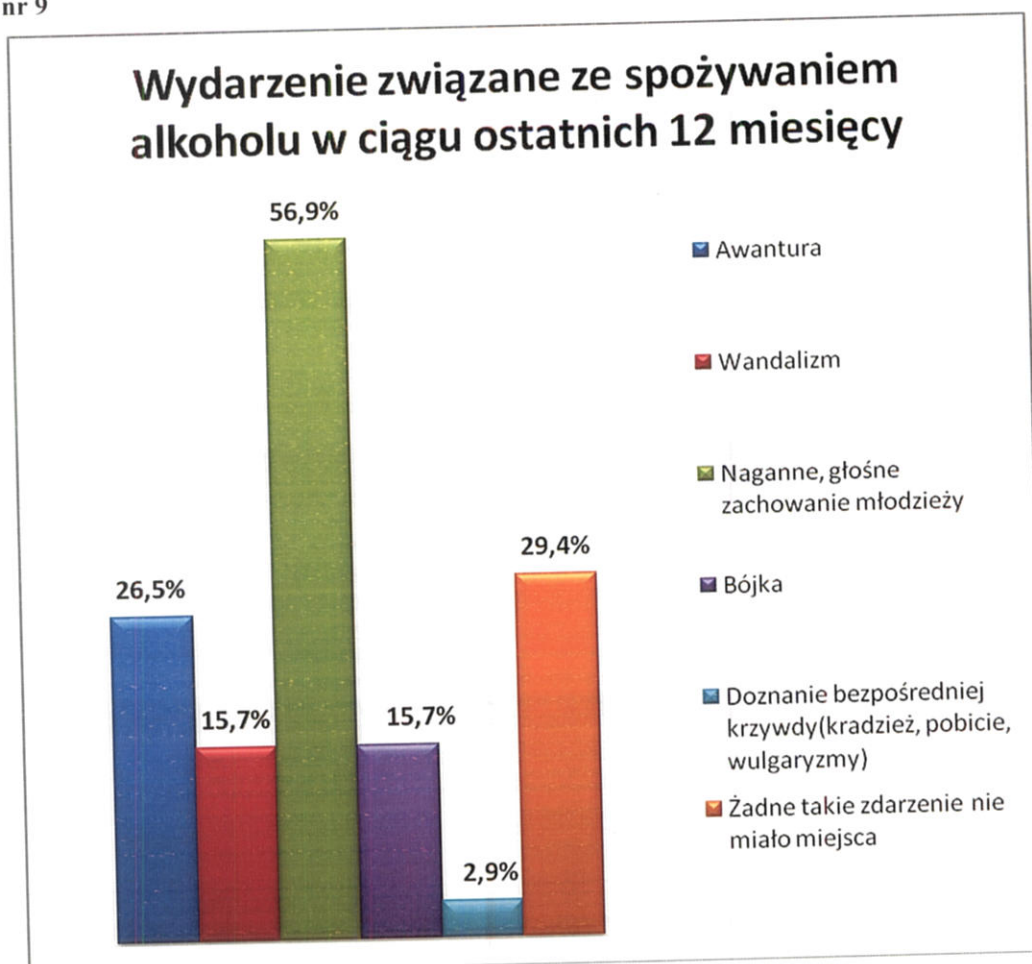
Tab. 6. Rodzaje alkoholu spożywanego przez dorosłych mieszkańców Gminy Włoszczowa w ciągu ostatnich 12 miesięcy od badania.

	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
PIWO			
Nigdy	14,8%	15,3%	13,6%
1-2 razy	18,5%	22%	9,1%
3-5 razy	18,5%	20,3%	13,6%
6-9 razy	12,3%	11,9%	13,6%
10-19 razy	19,9%	20,3%	18,2%
20-39 razy	8,6%	8,5%	9,1%
40 i więcej razy	7,4%	1,7%	22,8%
WINO			
Nigdy	27,2%	27%	27,3%
1-2 razy	28,4%	28,8%	27,3%
3-5 razy	14,8%	13,6%	18,2%
6-9 razy	7,4%	6,8%	9,1%
10-19 razy	8,6%	8,5%	9,1%
20-39 razy	11,1%	13,6%	4,5%
40 i więcej razy	2,5%	1,7%	4,5%
NAPOJE WYSOKOPROCENTOWE (DRINKI, WÓDKA, WHISKY)			
Nigdy	29,6%	32,2%	22,7%
1-2 razy	23,5%	23,7%	22,7%
3-5 razy	18,5%	18,6%	18,3%
6-9 razy	14,8%	17%	9,1%
10-19 razy	4,9%	5,1%	4,5%
20-39 razy	6,2%	1,7%	18,2%
40 i więcej razy	2,5%	1,7%	4,5%

Rozróżnienie natomiast spożywania alkoholu ze względu na płeć pokazuje, że 84,7% badanych kobiet spożyło piwo przynajmniej raz w ciągu ostatnich 12 miesięcy, 67,8% spożyło napoje wysokoprocentowe przynajmniej raz w ciągu ostatnich 12 miesięcy, zaś 73% respondentek deklaruje spożycie wina przynajmniej raz w ciągu ostatnich 12 miesięcy. 86,4% badanych mężczyzn deklaruje picie piwa przynajmniej raz w ciągu ostatnich 12 miesięcy. 72,7% mężczyzn spożyło wino przynajmniej raz w ciągu ostatnich 12 miesięcy, zaś 77,3% respondentów deklaruje spożycie napojów wysokoprocentowych przynajmniej raz w ciągu ostatnich 12 miesięcy.

Zjawisko nadmiernego spożywania alkoholu może być powiązane z agresywnym zachowaniem i skutkować w życiu publicznym bójkami, awanturami, pobiciami czy wulgarnym zachowaniem.

Wykres nr 9

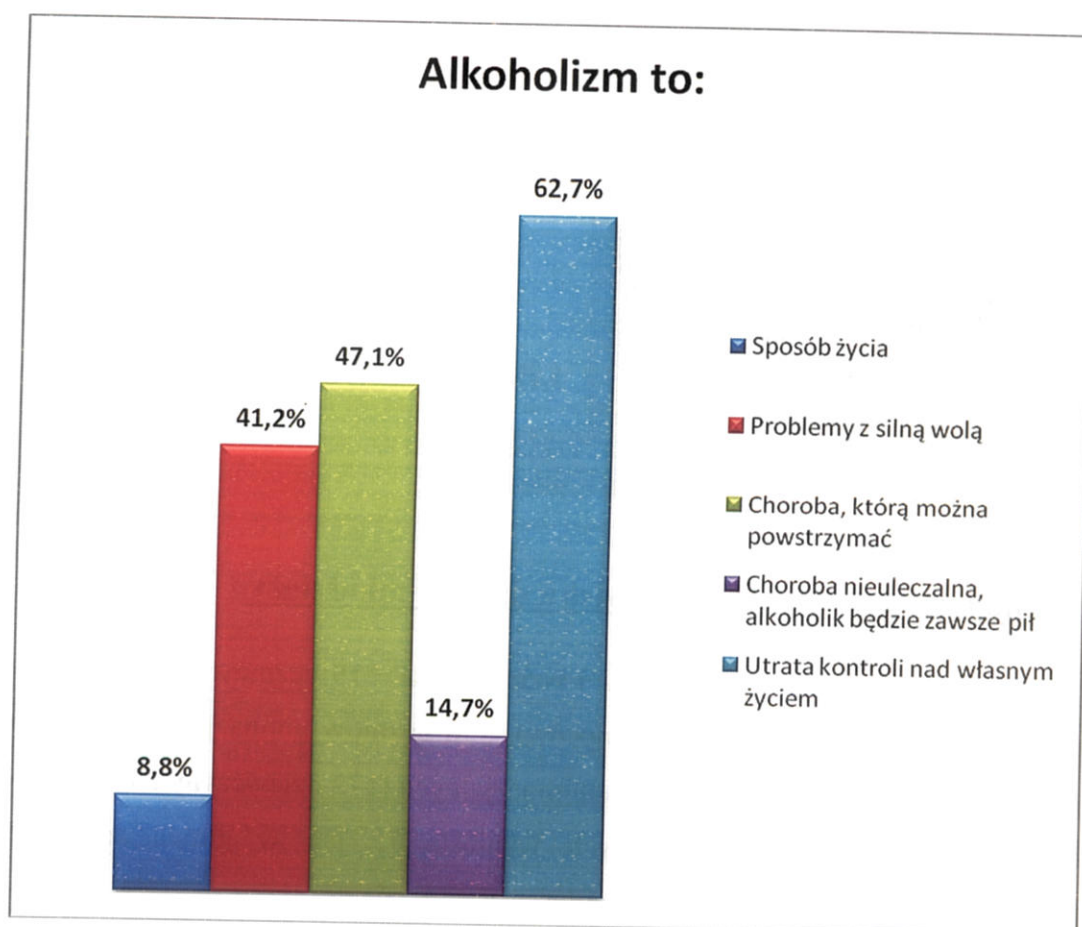

Z badań wynika, że spożywanie alkoholu jest częściej przyczyną nagannego i głośnego zachowania pijącej młodzieży, a w następnej kolejności przyczyną awantur wszczynanych pod wpływem alkoholu.

c) Alkoholizm w pojęciu mieszkańców Gminy Włoszczowa.

Aż 62,7 % badanych alkoholizm uważa za utratę kontroli nad własnym życiem, alkoholizm jako chorobę, którą można powstrzymać uważa 47,1%. **Takie podejście wskazuje na dużą świadomość i znajomość tematu oraz jest wyrazem empatii i zrozumienia problemu.** 14,7% badanych mówi o alkoholizmie jako o chorobie nieuleczalnej, a alkoholika utożsamia z osobą, która pije i będzie piła, 8,8% badanych sądzi, że jest to sposób życia.

Wykres nr 10

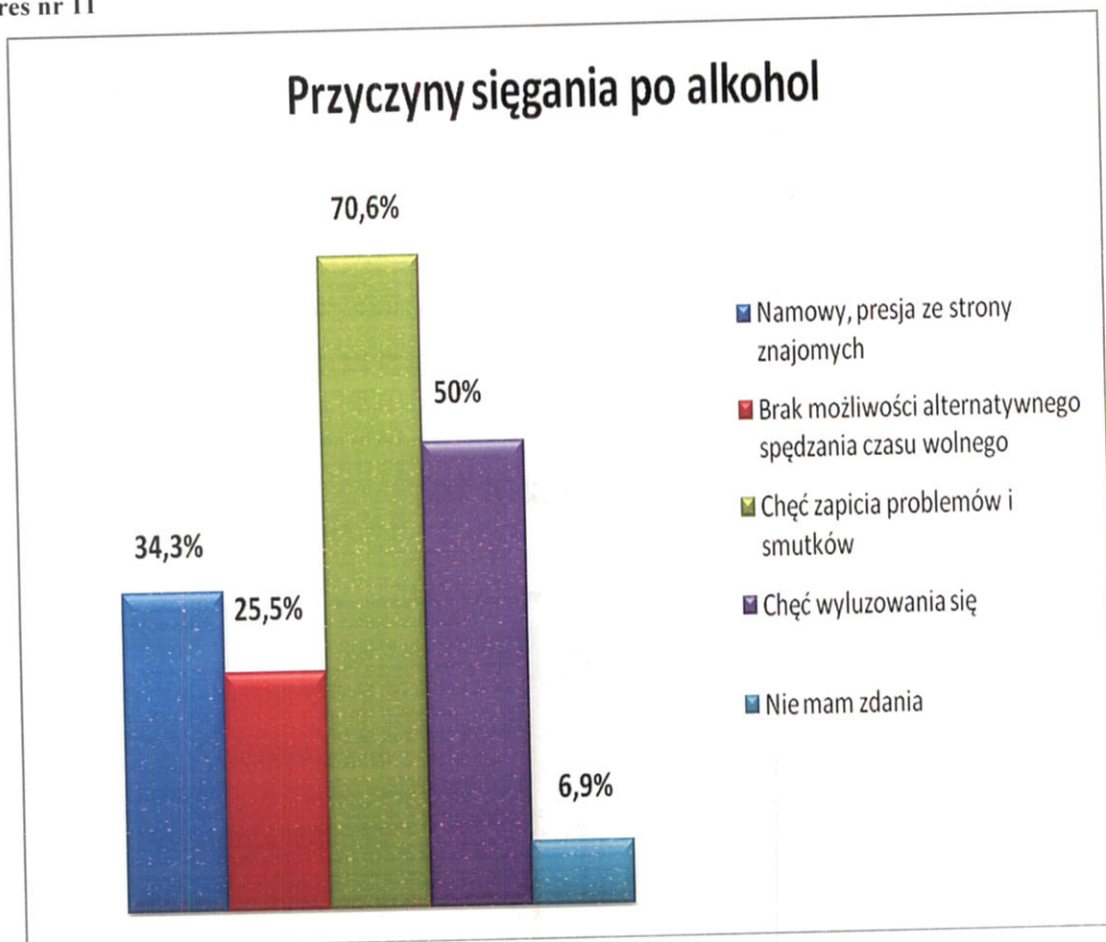

d) Przyczyny sięgania po alkohol.

Najczęstszymi przyczynami sięgania po alkohol są przyczyny mające społeczny i psychologiczny wymiar, tj. chęć „zapicia” problemów i smutków (70,6%) oraz chęć wyluzowania się (50%). Kolejnym powodem były namowy i presja ze strony znajomych

(34,3%) oraz brak możliwości alternatywnego spędzania wolnego czasu (25,5%), około 7% respondentów nie miało zdania na ten temat.

Wykres nr 11

IV.- Problemy społeczne w środowisku dzieci i młodzieży

W badaniach ankietowych (ESPAD) wzięło udział 819 uczniów. 130 uczniów szkół podstawowych (74 dziewczynki i 56 chłopców), 336 uczniów gimnazjów (159 dziewczyn i 177 chłopców) i 353 uczniów szkół ponadgimnazjalnych (172 dziewczyny i 181 chłopców). Średnia wieku w szkołach podstawowych wyniosła 12 lat, w gimnazjach 14,5 lat, a w szkołach ponadgimnazjalnych ponad 16 lat.

1) Dzieci i młodzież a substancje psychoaktywne

Badanie miało na celu, m.in. analizę stopnia używania substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież. W badaniu, oprócz uczniów szkół gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych, brali udział również uczniowie klas szóstych szkół podstawowych. Poniższa tabela ilustruje nasilenie spożywania alkoholu, palenia papierosów, używania narkotyków i dopalaczy w poszczególnych grupach wiekowych w Gminie Włoszczowa.

Wraz z wiekiem rośnie odsetek osób sięgających po określone rodzaje substancji psychoaktywnych.

Tab. 7. Nasilenie określonych problemów społecznych w poszczególnych grupach wiekowych.

Problem społeczny	Szkoły Podstawowe		Gimnazjum		Szkoły Ponadgimnazjalne	
	N	%	N	%	N	%
Picie alkoholu	5	3,8	160	47,6	275	77,9
Palenie papierosów	5	3,8	83	24,8	176	50,4
Używanie narkotyków	-	-	9	2,7	40	11,3
Używanie dopalaczy	4	0,8	4	1,2	16	4,5

N – ilość osób, które przyznają się do używania środków psychoaktywnych oraz papierosów

Do wypicia alkoholu przynajmniej raz w życiu przyznaje się 3,8% uczniów szkół podstawowych, 47,6% gimnazjalistów oraz 77,9% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej. Alkohol jest środkiem psychoaktywnym najbardziej rozpowszechnionym wśród młodych ludzi w porównaniu z papierosami i narkotykami. Podkreślić jednak należy, że włoszczowskie wyniki są niższe w przypadku gimnazjalistów i uczniów szkoły ponadgimnazjalnej od wyników badań ESPAD z 2011 roku.

Stosunkowo rozpowszechnione w Gminie Włoszczowa jest również palenie papierosów – w grupie uczniów szkół gimnazjalnych wyniosło 24,8%, a w grupie uczniów szkoły ponadgimnazjalnej – 50,4%. Z badań ESPAD z 2011 roku wynika, że raz w życiu papierosy paliło 57,2% gimnazjalistów oraz 70,9% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej.

2) Spożywanie alkoholu przez dzieci i młodzież.

Alkohol jest najbardziej rozpowszechnioną używką wśród młodych ludzi, co potwierdzają prowadzone sondaże. Pierwszy kontakt z alkoholem średnio przypadka na: 10 rok życia – w przypadku uczniów szkół podstawowych, niecałe 13 lat – gimnazjaliści, ponad 13 lat – uczniowie szkoły ponadgimnazjalnej. W gimnazjum do picia alkoholu przyznało się 55,8% badanych chłopców i 51,6% badanych dziewczyn. W szkole ponadgimnazjalnej do picia alkoholu przynajmniej raz w życiu, przyznało się 73,8% badanych uczennic oraz 87,4% badanych chłopców, co stanowi duży odsetek młodych ludzi mających kontakt z alkoholem. W badaniu ESPAD z 2011 roku kiedykolwiek w życiu piło alkohol 66% gimnazjalistów oraz 67,9% gimnazjalistek, a także 89% uczniów oraz 85,6%

uczennic szkoły ponadgimnazjalnej. Poniższa tabela przedstawia rozkład odpowiedzi uczniów na pytanie o spożywanie kiedykolwiek przez nich napojów alkoholowych.

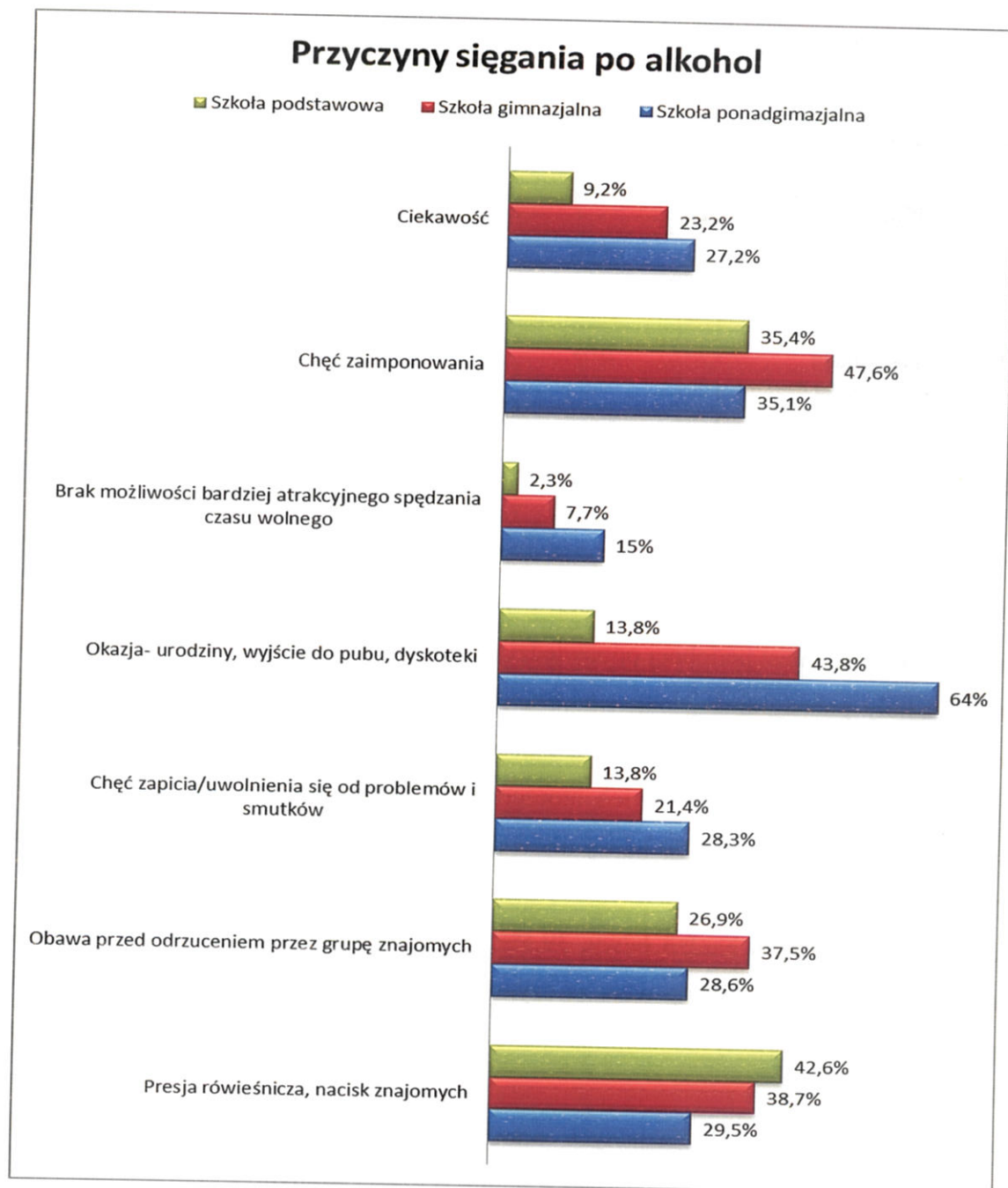
Tab. 9. Spożywanie napojów alkoholowych przez młodych mieszkańców w gminie Włoszczowa.

Czy spożywałeś kiedykolwiek alkohol?	Szkoła Podstawowa	Gimnazjum	Szkoła Ponadgimnazjalna
Tak	3,8%	47,6%	77,9%
Nie	96,2%	52,4%	22,1%

3) Przyczyny sięgania po alkohol.

Mogą być różne, od społecznych i towarzyskich, po próbę radzenia sobie z trudnymi sytuacjami. Otrzymane rezultaty przedstawiono na wykresie.

Wykres nr 12

Jako najczęstszą przyczynę spożywania alkoholu, uczniowie szkoły podstawowej wskazali presję rówieśniczą. Uczniowie ze starszych grup wiekowych wskazywali często na okazje towarzyskie jako powód sięgania po alkohol. Jest to podyktowane bardziej polską obyczajowością, zgodnie z którą spotkania rodzinne i towarzyskie powinny odbywać się przy napojach alkoholowych.

4) Dostępność alkoholu wśród dzieci i młodzieży.

Zaobserwowano znaczne zróżnicowanie odpowiedzi wraz z wiekiem ankietowanych.

Tab. 10. Dostępność alkoholu w środowisku dzieci i młodzieży w gminie Włoszczowa

Czy uważasz, że w Twoim środowisku kupić alkohol jest?	Szkoła Podstawowa	Gimnazjum	Szkoła Ponadgimnazjalna
Bardzo trudno	30,8%	7,1%	2,8%
Raczej trudno	15,4%	10,7%	10,8%
Trudno, ale jak się zna odpowiednie osoby to można	20%	28,3%	23,8%
Raczej łatwo	3,8%	17,9%	27,8%
Bardzo łatwo	3,1%	22,9%	26%
Nie wiem	26,9%	13,1%	8,8%

6,9% ankietowanych uczniów szkół podstawowych uznało zakup alkoholu za czynność łatwą i bardzo łatwą, natomiast podobnej odpowiedzi udzieliło więcej gimnazjalistów – 40,8% oraz uczniów szkoły ponadgimnazjalnej – 53,8%. Wyraźnie widać tendencję wzrostową wśród uczniów poszczególnych szkoły. Starsi uczniowie znacznie częściej niż ich młodszy koledzy wskazywali, że zakup alkoholu w ich otoczeniu jest czynnością raczej łatwą bądź bardzo łatwą. Uzyskane wyniki są niższe od wyników ogólnopolskich badań ESPAD z 2011 roku, w których 49,3% gimnazjalistów oraz 73,1% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej deklaruje, że zakup piwa jest dla nich bardzo łatwy, 39,5% gimnazjalistów oraz 67,8% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej uznaje zakup wina za czynność bardzo łatwą, zaś 33,4% gimnazjalistów oraz 67,5% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej wypowiada się w ten sposób o kupowaniu wódki.

Badani uczniowie szkół gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych najczęściej spożywali alkohol po raz pierwszy na wakacjach lub w domu, w czasie wolnym.

Tab. 11. Okoliczności pierwszego spożycia alkoholu. Procent odnosi się do uczniów, którzy deklarowali wcześniej spożycie alkoholu.

W jakiej sytuacji po raz pierwszy miałeś kontakt z alkoholem?	Szkoła Podstawowa	Gimnazjum	Szkoła Ponadgimnazjalna
W szkole	-	0,7%	2,3%
W czasie wolnym	-	14,6%	31,4%
Na dyskotecę/w pubie	-	11,7%	19,4%

Na wakacjach	25%	40,9%	27,9%
W domu	75%	24,1%	13,2%
W innej sytuacji	-	8%	5,8%

Picie alkoholu po raz pierwszy w czasie wakacji zadeklarowało 25% uczniów szkoły podstawowej, 40,9% gimnazjalistów oraz 36% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej, którzy mieli kontakt z alkoholem. 22,2% gimnazjalistów oraz 27,9% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej spożyło pierwszy raz w życiu alkohol w czasie wolnym. W grupie badanych młodych mieszkańców Gminy Włoszczowa, swój pierwszy kontakt z alkoholem w domu miało 75% uczniów szkoły podstawowej, 24,1% uczniów szkół gimnazjalnych oraz 13,2% uczniów szkół ponadgimnazjalnych, którzy deklarowali wcześniej spożycie alkoholu.

Tab. 12. Rodzaje alkoholu spożywanego przez dzieci i młodzież oraz częstotliwość ich spożywania w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed badaniem. Procenty dotyczą uczniów, którzy mieli kontakt z alkoholem.

	Gimnazjum	Szkoła Ponadgimnazjalna
PIWO		
Nigdy	10,9%	11,2%
1-2 razy	34,3%	15,5%
3-5 razy	19,0%	21,3%
6-9 razy	17,5%	12,0%
10-19 razy	9,5%	15,9%
20-39 razy	1,5%	9,7%
40 i więcej razy	7,3%	14,3%
WINO		
Nigdy	46,7%	27,5%
1-2 razy	31,4%	38,0%
3-5 razy	9,5%	17,4%
6-9 razy	10,2%	9,3%
10-19 razy	0,7%	4,7%
20-39 razy	0,0%	1,2%
40 i więcej razy	1,5%	1,9%
NAPOJE WYSOKOPROCENTOWE		
Nigdy	32,8%	13,6%
1-2 razy	32,8%	27,9%

3-5 razy	10,9%	17,4%
6-9 razy	9,5%	14,0%
10-19 razy	5,1%	14,7%
20-39 razy	1,5%	8,1%
40 i więcej razy	7,3%	4,3%

63,5% gimnazjalistów, którzy deklarowali wcześniej kontakt z alkoholem spożywało alkohol okazjonalnie (kilka razy w roku), 17,5% uczniów z tej grupy wiekowej spróbowało alkoholu tylko raz w życiu, a 5,8% - średnio raz w miesiącu. 22,5% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej, którzy deklarowali wcześniej kontakt z alkoholem, spożywało napoje alkoholowe kilka razy w miesiącu, 14% uczniów - średnio raz w miesiącu, 6,2% uczniów - więcej niż raz w tygodniu, 51,9% uczniów - okazjonalnie (kilka razy w roku), a 3,5% ankietowanych spośród tej grupy uczniów spożyło alkohol tylko raz w życiu.

5) Upijanie się uczniów.

Żaden z uczniów szkoły podstawowej nie odpowiedział twierdząco na to pytanie. Wśród gimnazjalistów, którzy deklarowali wcześniej spożycie alkoholu 77,4% z nich nie miało tego typu doświadczeń, 11,7% gimnazjalistów - upiło się tylko raz, natomiast 8,8% gimnazjalistów upiło się 2-9 razy. Powyżej 10 razy upiło się 2,2% uczniów szkół gimnazjalnych. Wśród uczniów szkoły ponadgimnazjalnej, którzy deklarowali wcześniej spożycie alkoholu, 55,4% uczniów nie miało tego typu doświadczeń, 25,6% uczniów upiło się tylko raz, 15,5% uczniów - kilka razy, a 3,5% ankietowanych z tej grupy - 10 lub więcej razy.

6) Rodzina i jej rola w wychowywaniu młodego pokolenia.

Rodzice mogą mieć decydujący wpływ na podejmowanie doświadczeń z substancjami psychoaktywnymi przez ich dzieci.

Tab. 13. Reakcja rodziców na stan upojenia alkoholowego dzieci.

Jeśli wróciłeś do domu pod wpływem alkoholu, jaka była reakcja Twoich rodziców?	Gimnazjum	Szkoła Ponadgimnazjalna
Zdenerwowali się i nakrzyczeli na mnie	10,9%	17,8%
Ukarali mnie	2,2%	2,7%
Nie zorientowali się	34,3%	31%
Zauważyli, ale nie zareagowali	3,6%	5,8%
Taka sytuacja nie miała miejsca	49%	42,6%

Rodzice rozpoznający stan upojenia alkoholowego u dzieci, czasami reagują gniewem. Kary zastosowane przez rodziców to m.in. zakaz wychodzenia z domu oraz zakaz korzystania z komputera.

Niepokojący wydaje się jednak znaczny odsetek sytuacji, w których rodzice nie zorientowali się, że ich dzieci znajdują się pod wpływem alkoholu (34,3% gimnazjalistów, 31% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej).

Rozdział 2

Cele i priorytetowe zadania Programu

§ 1. Cele Programu

1. Cel ogólny - ograniczenie używania alkoholu i związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych występujących na terenie gminy Włoszczowa.

2. Cele szczegółowe:

- 1) Postawy młodzieży odrzucające style życia, w których wyraża się aprobatę dla używania alkoholu.
- 2) Większa wiedza i świadomość społeczna na temat rosnącego zagrożenia rozwojem problemów alkoholizmu w środowisku lokalnym, możliwych jej skutków i sposobów zapobiegania.
- 3) Dobrze przygotowana kadra pedagogiczna do diagnozowania problemów uzależnień, planowania działań celowych i efektywnych oraz trafne programy profilaktyczne wdrażane w szkołach i poza szkołą adresowane do młodzieży szkolnej
- 4) Partnerstwo między wszystkimi zainteresowanymi stronami na rzecz skutecznych rozwiązań w profilaktyce środowiskowej.
- 5) Optymalny stan zdrowia osób uzależnionych od środków psychoaktywnych
- 6) Aktywne funkcjonowanie społeczne i zawodowe osób leczonych z powodu alkoholizmu.
- 7) Zwiększanie dostępu do oferty pomocowej oraz poprzez wspomaganie instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, innych uzależnień oraz przemocy domowej.

- 8) Wspieranie instytucji mającej na celu zmniejszenie ilości wypadków oraz strat ekonomicznych spowodowanych nietrzeźwością w miejscu pracy oraz zmniejszenie udziału nietrzeźwości wśród przyczyn naruszenia prawa i porządku publicznego.

§ 2. Zadania priorytetowe Programu:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, zaplanowana kwota środków finansowych 13.050 zł. Realizacja odbywać się będzie w szczególności poprzez:

- 1) dofinansowanie obligatoryjnych szkoleń do uzyskania certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień i instruktora uzależnień;
- 2) finansowanie dodatkowych zajęć terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu oraz ich rodzin, które nie są finansowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia lub finansowane niewspółmiernie do lokalnych potrzeb;
- 3) konsultacje psychologiczne oraz zajęcia terapeutyczne i poza terapeutyczne dla osób z problemami alkoholowymi oraz dla sprawców przemocy;
- 4) zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów;
- 5) doposażenie w niezbędne pomoce naukowe i sprzęt do diagnozy, leczenie i prowadzenie zajęć terapeutycznych (sprzęt, materiały, pozycje książkowe, broszury, materiały do badań przesiewowych itp.);
- 6) prowadzenie punktów konsultacyjnych dla osób uzależnionych i ich rodzin;
- 7) opłacenie kosztów powołania biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu;
- 8) koszty sądowe związane z opłaceniem wniosków dotyczących skierowania na leczenie odwykowe.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, działania na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych, zaplanowana została kwota środków finansowych 91.919 zł. Realizacja odbywać się będzie w szczególności poprzez:

- 1) dofinansowywanie pracy terapeutycznej z rodziną oraz programów psychoterapii współuzależnienia, ofiar przemocy w rodzinie;

- 2) finansowanie grup wsparcia oraz zajęć terapeutycznych, umożliwiających odzyskanie funkcji społecznych dla osób współzależnionych oraz ofiar przemocy;
- 3) współpracę z przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie – kuratorami, prokuratorami, sędziami;
- 4) tworzenie i finansowanie bieżącej działalności świetlic opiekuńczo – wychowawczych (w tym dofinansowywanie remontu obiektów przeznaczonych do prowadzenia zajęć, wraz z zakupem niezbędnego sprzętu, wyposażenie w materiały edukacyjne, pomocowe, środki czystości, udział w zajęciach rekreacyjnych w tym np.: na basenie) dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym prowadzonych w placówkach oświatowych, sołectwach oraz przez Ośrodek Pomocy Społecznej we Włoszczowie i organizacje pozarządowe;
- 5) finansowanie dożywiania dzieci uczęszczających w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych;
- 6) finansowanie wypoczynku i rekreacji, zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży z terenu Gminy Włoszczowa pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym/problemem przemocy, jak również prawidłowo funkcjonujących, m.in. poprzez:
 - a) przeprowadzenie „Akcji Zimowej”, mającej na celu zagospodarowanie wolnego czasu dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych. Gmina Włoszczowa dofinansuje realizację przedsięwzięć, promujących wśród dzieci i młodzieży zdrowy styl życia, wolny od uzależnień – np. w postaci pogadanek, prelekcji, konkursów plastycznych, a także zajęć ruchowych, wycieczek, czy wyjazdów do kina, na basen, w czasie których propagowane będą treści profilaktyczne. Akcja organizowana będzie we współpracy z różnymi podmiotami i instytucjami, w tym z KPP Włoszczowa, placówkami oświatowymi, Biblioteką Publiczną we Włoszczowie oraz Domami Kultury we Włoszczowie i Kurzelowie, Ośrodkiem Sportu i Rekreacji we Włoszczowie,
 - b) organizację „Akcji Letniej” zmierzającej do zagospodarowania wolnego czasu dzieci i młodzieży w czasie wakacji, zarówno w formie zorganizowanego wyjazdu wypoczynkowego, jak również poprzez zagospodarowanie wolnego czasu w różnych formach (np.: zajęć artystycznych, sportowych, ruchowych, zawodów sportowych, festynów, koncertów organizowanych przez lub we współpracy z placówkami

kulturalnymi, oświatowymi, KPP Włoszczowa, Ośrodkiem Sportu i Rekreacji we Włoszczowie lub innymi podmiotami, które złożą oferty realizacji),

- 7) zwiększenie dostępności pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie – dorosłych i dzieci;
- 8) podniesienie jakości pomocy dla członków rodzin z problemem przemocy;
- 9) zwiększenie wiedzy i świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie, sposób reagowania na przemoc i możliwości uzyskania pomocy.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przemocy domowej i rówieśniczej, prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych i rekreacyjnych, dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych. Zaplanowana kwota środków finansowych 116.000 zł. Realizacja odbywać się będzie w szczególności poprzez:

- 1) finansowanie w całości lub w części konkretnych przedsięwzięć z zakresu profilaktyki, opisanych w ofercie składanej do Gminy, przez różne podmioty;
- 2) wspieranie programów i przedsięwzięć połączonych z przekazem profilaktycznym opracowanych i realizowanych przez młodzież, a skierowanych do grup rówieśniczych;
- 3) realizację środowiskowych programów profilaktycznych skierowanych do dzieci;
- 4) podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym skierowanych do różnych grup społecznych (m.in. rodziców, dzieci, nauczycieli), których celem będzie wspieranie postaw abstynenckich, zapobieganie zjawisku przemocy, mających na celu przygotowanie dzieci i młodzieży do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji;
- 5) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia;
- 6) finansowanie rozwoju bazy sportowo – rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży, dającej możliwość rozszerzenia oferty o różne formy pozalekcyjnych zajęć sportowych, stanowiących alternatywne formy spędzania wolnego czasu, w tym dofinansowywanie budowy i remontu obiektów sportowych i bazy sportowej, wraz z zakupem niezbędnego sprzętu i zagospodarowaniem terenu;

7) realizację zajęć sportowych i rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży i mieszkańców stanowiących alternatywne formy spędzania wolnego czasu jako element działań profilaktycznych;

8) organizację i finansowanie imprez sportowo-kulturalnych, ukierunkowanych na popularyzację zdrowego stylu życia, wolnego od alkoholu, przemocy i narkotyków, organizowanych przez różne podmioty, instytucje i placówki oraz organizacje pozarządowe (np. konkursy, koncerty, zawody sportowe, festyny, warsztaty, dni profilaktyki, spektakle teatralne, filmowe i profilaktyczne, spotkania integracyjne, kołka zainteresowań itp.).

4. W zakresie edukacji publicznej dotyczącej problematyki alkoholowej oraz przeciwdziałania przemocy, zaplanowano kwotę 5.000 zł. Realizacja odbywać się będzie w szczególności poprzez:

1) aktywny udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych, edukacyjnych dotyczących przeciwdziałania alkoholizmowi;

2) prowadzenie lokalnych i regionalnych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką alkoholową oraz przeciwdziałaniem przemocy, np. konkursów happeningów, pikników, konferencji prasowych, festynów, lokalnych szkoleń i wykładów;

3) zakup materiałów edukacyjnych i ich kolportaż (np. wśród dzieci, młodzieży, sprzedawców napojów alkoholowych, pracowników służby zdrowia, kuratorów, pracowników pomocy społecznej, nauczycieli, rodziców, policjantów, samorządowców, pacjentów placówek leczenia odwykowego i innych klientów punktów konsultacyjnych, rodzin z problemem alkoholowym i ofiar przemocy, kierowców itp.);

4) zakup materiałów edukacyjno-informacyjnych, tablic edukacyjnych, pomocy interaktywnych, w tym również literatury fachowej oraz czasopism przekazywanych osobom, instytucjom, organizacjom, placówkom oświatowym prowadzącym działania z zakresu profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania przemocy, ponadto organizowanie lokalnych konferencji, seminariów i szkoleń dla pracowników tych instytucji;

5) aktywną współpracę z lokalnymi i regionalnymi mediami, inicjowanie artykułów na temat uzależnień, prezentowanie wyników lokalnych badań, planów działań na przyszłość itp.

6) monitorowanie skali problemów alkoholowych w środowisku lokalnym, w formie diagnoz i ekspertyz (finansowanie kosztów osobowych związanych z realizacją monitoringu), pozwalających ocenić aktualny stan problemów związanych z uzależnieniami na różnych płaszczyznach, a także ewaluacja prowadzonych działań profilaktycznych;

7) działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach poprzez działania, edukacyjne, szkoleniowe, kampanie społeczne, działania interwencyjno- sprawdzające;

8) nawiązanie współpracy z policją w celu zwiększenia liczby kontroli wśród kierujących pojazdami pod kątem zawartości w ich organizmie środków psychoaktywnych (w tym zakup np.: alkomatów i ustników do alkomatów), jako element działań profilaktyczno- edukacyjnych;

9) prowadzenie edukacji wśród różnych grup społecznych ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży, z wykorzystaniem różnych materiałów, w tym np. licznika trzeźwości, broszur, odblasków itp.;

10) przeciwdziałanie nietrzeźwości w miejscach publicznych.

5. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, grup i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych, zaplanowano środki finansowe w wysokości 91.031 zł. Realizacja zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

1) wspieranie oraz dofinansowanie działań w obszarze profilaktyki, podejmowanych przez różne podmioty;

2) wspieranie organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w zakresie realizacji zadań publicznych związanych z profilaktyką uzależnień, rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, zgodnie z zasadami określonymi w w/w ustawie;

3) współpraca i wspieranie ruchów samopomocowych oraz grup wsparcia, współdziałanie w zakresie propagowania stylu życia bez uzależnień oraz przedsięwzięć integrujących środowiska trzeźwościowe, wspomagające proces wychodzenia z nałogu i utrzymanie abstynencji, organizowanych w celu wymiany doświadczeń i integracji przez włoszczowską grupę AA – „Płomień”;

4) finansowanie kosztów osobowych pracownika merytorycznego zajmującego się między innymi realizacją zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii;

5) organizacja lub finansowanie udziału w szkoleniach przedstawicieli instytucji, podmiotów, organizacji pozarządowych, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zwanej dalej GKRPA, zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie;

6) współpraca z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz innymi instytucjami i podmiotami;

7) działania i zadania GKRPA:

- a) podejmowanie czynności mających na celu zmotywowanie osoby z problemem uzależnienia od alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego, w tym m.in.:
 - przyjmowanie i rejestrowanie wniosków o leczenie odwykowe, kierowanych przez różne podmioty i instytucje,
 - przeprowadzanie rozmów z osobami, które wystąpiły z wnioskami,
 - motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego osób, wobec których skierowano wnioski do GKRPA,
 - monitorowanie procesu leczenia,
- b) podejmowanie czynności zmierzających do wydania orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej, obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu:
 - zalecanie przeprowadzenia badań przez biegłego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania formy leczenia osób zgłoszonych do GKRPA,
 - kierowanie wniosku do sądu o orzeczenie obowiązku leczenia w zakładzie lecznictwa odwykowego,
 - kierowanie wniosków do sądu o wgląd w sytuację nieletnich dzieci,
 - występowanie członków GKRPA przed sądem w sprawach dotyczących kierowania na leczenie odwykowe,
- c) opiniowanie zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami rady gminy dotyczącymi liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,
- d) zawiadamianie prokuratury o przestępstwie znęcania się, sporządzanie „Niebieskich Kart”,
- e) udział w pracach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Włoszczowa,

- f) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej. Współpraca z instytucjami (ośrodek pomocy społecznej, policja, poradnia uzależnień, kuratorzy, sąd itp.) w sprawach zgłoszonych do GKRPA,
 - g) prowadzenie działań kontrolnych i interwencyjnych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia. Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
 - h) koordynacją pracy Komisji zajmuje się jej Przewodniczący, który współpracuje z Wydziałem Spraw Obywatelskich Urzędu Gminy Włoszczowa i korzysta z jego logistycznego wsparcia.
 - i) koszty szkoleń, podróży służbowych i diet członków Komisji związanych z pełnieniem funkcji członka Komisji pokrywane są ze środków przeznaczonych na realizację programu. Decyzję o skierowaniu na szkolenie podejmuje Burmistrz na wniosek Przewodniczącego GKRPA,
- 9) zakup materiałów biurowych i sprzętów niezbędnych do realizacji zadań GKRPA.

6. Ograniczenie dostępności alkoholu, realizowane w szczególności poprzez:

- 1) prowadzenie działań zmierzających do wyeliminowania nieprawidłowości, w zakresie obrotu napojami alkoholowymi na terenie Gminy Włoszczowa, a w szczególności dotyczących:
 - a) naruszania zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych,
 - b) niedozwolonego podawania napojów alkoholowych osobom nieletnim i nietrzeźwym,
- 2) występowanie do policji o wszczęcie postępowania w sprawach o naruszenie ograniczeń ujętych w pkt 1, na podstawie materiałów zgromadzonych przez GKRPA.

Rozdział 3

Sposób realizacji Programu

§ 3. 1. Jednostką realizującą program jest Urząd Gminy Włoszczowa.

2. Budżet Programu opracowano z uwzględnieniem środków finansowych pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, i wynosi on 317.000 zł. Środki po stronie wydatków związanych z realizacją programu ujęte zostały w dziale 851 rozdział 85154 klasyfikacji budżetowej.

3. Zadania Programowe realizowane będą także poprzez:

- 1) zlecanie zadań wydziałom i gminnym jednostkom organizacyjnym w drodze zmiany dysponenta środków budżetowych;
- 2) zakupy i zlecenia zewnętrzne (konkursy ofert, zamówienia publiczne bez stosowania ustawy zamówień publicznych;
- 3) zakupy świadczeń zdrowotnych dla osób uzależnionych i ich rodzin w podmiotach leczniczych;
- 4) finansowanie i współfinansowanie działań podejmowanych przez organizacje pozarządowe oraz inne podmioty występujące z ofertą.

4. O finansowaniu lub dofinansowaniu realizacji przedsięwzięć ujętych w Programie decyduje Burmistrz.

§4. 1. Partnerami biorącymi udział w realizacji programu będą m.in.:

- 1) jednostki ochrony zdrowia;
- 2) Ośrodek Pomocy Społecznej we Włoszczowie;
- 3) GKRPA;
- 4) placówki oświatowe;
- 5) placówki upowszechniania kultury i sportu;
- 6) organizacje pozarządowe;
- 7) Ruch AA;
- 8) Komenda Powiatowa Policji we Włoszczowie;
- 9) Sąd Rejonowy we Włoszczowie;
- 10) Prokuratura Rejonowa we Włoszczowie;
- 11) Zespół Interdyscyplinarny Gminy Włoszczowa;
- 12) organy administracji państwowej i samorządowej (tj. PARPA, samorząd województwa, PCPR, PUP i inne).

Rozdział 4

Zasady wynagradzania członków

Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

we Włoszczowie

§ 5. 1. Członkom Komisji ustala się wynagrodzenie w wysokości 15 % minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2017 roku.

2. Wynagrodzenie określone w pkt 1 przysługuje za:

- a) udział w posiedzeniach i pracach Komisji,
- b) udział w przeprowadzanych kontrolach punktów sprzedaży napojów alkoholowych:
 - 100 % wynagrodzenia określonego w pkt 1 za skontrolowanie w danym dniu, co najmniej trzech punktów sprzedaży,
 - 50% wynagrodzenia określonego w pkt 1 za skontrolowanie w danym dniu mniej niż trzech punktów sprzedaży,

3. Kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeprowadzona jest na podstawie imiennego upoważnienia udzielonego przez Burmistrza członkom Komisji.

4. Podstawą wypłaty wynagrodzenia jest lista obecności sporządzana każdorazowo z posiedzenia Komisji lub przeprowadzonej kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, zatwierdzona przez Przewodniczącego Komisji i Naczelnika Wydziału Spraw Obywatelskich pod względem merytorycznym.

5. Wypłata wynagrodzenia dokonywana będzie po zatwierdzeniu przez Burmistrza lub osobę upoważnioną sporządzonej listy płac w terminie 14 dni od dnia dostarczenia listy obecności do Wydziału Finansowego.

Rozdział 5

Nadzór i monitorowanie problemów uzależnień na terenie Gminy Włoszczowa.

§ 6 1. Nadzór nad realizacją Programu sprawuje Burmistrz Gminy Włoszczowa, który za pośrednictwem wskazanych komórek oraz jednostek organizacyjnych na bieżąco monitoruje realizację zadań ujętych w Programie.

2. Monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w zakresie uzależnienia od alkoholu oraz przeciwdziałania przemocy dostarcza informacji do planowania działań profilaktycznych i oceny skuteczności, działań profilaktycznych podejmowanych dotychczas.

3. System monitorowania stanowi także zaplecze informacyjne dla podmiotów realizujących zadania z zakresu rozwiązywania problemów uzależnień, zarówno na szczeblu lokalnym, wojewódzkim i ogólnopolskim i obejmować będzie:

- 1) Sporządzenie ankiety statystycznej „PARPA-G1 – rocznego sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych za 2016r. wraz z informacją dodatkową, która posłuży

do opracowania przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zbiorczego raportu o działalności samorządów gminnych w sferze profilaktyki na terenie Województwa Świętokrzyskiego.

- 2) Sporządzenie i przedłożenie sprawozdania z realizacji programu Radzie Miejskiej nie później niż do dnia 31 marca 2017 roku.

Rozdział 6

Postanowienia końcowe

§ 7. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym Programie zastosowanie mają przepisy ustaw o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, o finansach publicznych.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Grzegorz Dudkiewicz

